

kommtendes Duellighed og Sparksommelighed end Støttelsen af det Beløb, de bringe til Beje, og kunne derfor ikke skønne rettere, end at naar dette Beløb bliver nedsat, vil samtidig den Garant for Duellighed, som Beløbets Tilstedeværelse skal afgive, blive forringet i samme Forhold. Det er derhos faktisk, at der gives mange Eksempler paa, at Landarbejderne have kunnet henlægge endogaa betydeligt større Beløb, end her efter Regeringsforslaget er Tale om. Jeg kan fra en eneste Ejendom, som jeg staar personlig nær, oplyse, at tvende Piger have i Løbet af 8 Aar hver anbragt over 1,000 Kr. i Sparekassen, og Kogteren paa samme Sted har, ganske vist i en noget længere Aarrække, erhvervet sig en Sparekassebog paa 2,300 Kr., uagtet han ingenlunde, om jeg maa udtrykke mig saaledes, er Medlem af nogen Afholdsforening. Der er vist i det hele taget ved disse Beregninger ikke taget tilfrækkeligt Hensyn til, at Kvinden, som indgaar Vgtestab, ofte vil være i Besiddelse af en ikke ganske ringe Kapital. Der er endnu en Betænkelse, som jeg ikke vil tilbageholde over for de Herrer, som efter Sagens Natur interessere sig for disse landøkonomiske Reforme, om muligt i endnu højere Grad og endnu ivrigere, end andre gøre det, og det er denne, at naar der skal finde et Tilfald Sted fra Statskassens Side paa 400 Kr. til hver saadan Lod, som er rente- og afdragsfrit i alt Fald i den første Besidders Levetid, saa vil det bestemt bagefter blive sagt, at det var en Gave, som blev ydet fra det hele Land til Landbruget. Og det forekommer mig, at det var en ikke ringe Fordel, om man paa samme Tid, som man bragte gode Betingelser til Beje for disse Landarbejdere, kunde gøre det paa en saadan Maade, at det alligevel stede saaledes, at det ikke med Rette kunde paastaas, saa at andre ikke kunde føle sig tilside-satte eller mene, at de ved en given Lejlighed være berettigede til at komme med tilsvarende Krav, uagtet de ikke tilhøre det Erhverv, der er Tale om. Der er virkelig nogen Nødvendighed for, ved disse Spørgsmaal at tage under Overvejelse, hvilke Konsekvenser det kunde føre med sig, hvor gerne man ogsaa vil være med og være liberal, maa man dog ved hvert Skridt, der skal gøres, tænke paa hvilke Konsekvenser kan der drages ud af dette, og ere vi i Stand til at opfylde de Krav, som derefter kunne blive fremsatte? Dette Spørgsmaal bliver saa meget mere nødvendigt, som vi stadig saa Lovforslag, som stille forøgede Krav til Statskassen, medens jeg ikke længe har set noget Lovforslag vedtaget her i

Tinget, som har givet Statskassen ny Indtægter. Jeg ved nu meget godt, at man hertil vil svare, for det første, at de nitværende unge Arbejdere ikke ved Lovens Kraft trædet vilde have opsparet en saadan Sum af 7—800 Kr., som vil være nødvendig, for at de kunde erhverve disse Hjem, og dernæst, at de gamle, gifte Arbejdere ikke ere i Besiddelse af en saadan Sum, og sandsynligvis heller ikke ville komme i Besiddelse deraf, fordi der stilles Krav til dem, som forhindre dem fra, i Modsatning til de unge, at lægge Penge hen. Dernæst vil man henvise til Landkommisssionens Flertals Forslag. Fra flere Sider støtter man sig til Kommissionen og siger: Da den er gaaet saa langt ned, hvorfor skulle vi saa ikke kunne gaa lige saa vidt, og dette er et Standpunkt, som jeg vil erkende, det for Tingets Vedkommende kunde være naturligt at indtage, dersom det forholdt sig saaledes, at Kommissionen har indtaget Flertallets Stilling, som jeg har hørt forskellige ærede Talere udtale, at den havde. Jeg mener nu netop, at Kommissionen ikke har taget den Stilling, og jeg mener at kunne godtgøre det ved at oplæse nogle Linier af Kommissionens Betænkning paa det Sted, hvor Flertallet udtaler sig derom. I Kommissionens Betænkning Pag. 36 nederst og 37 overst udtales: „Naar Flertallet overhovedet har kunnet slutte sig til Tanken om at søge Kommissionens Op-gave løst ved Hjælp af Kreditforeningerne, saaledes at disse selv yde en Del af de til Husmandskloddernes Tilvejebringelse fornødne Laan, har det herved været en bestemt Forudsætning, at Staten skulde træde direkte hjælpende til. — I saa Henseende har det været afgørende for Flertallet, at Kreditforeningernes Mellemkomst, hvor heldig denne end paa mange Punkter maa erkendes at være, nødvendigvis maa fordyre Jordens Erhvervelse for Landarbejderne, idet Renten af Kreditforeningslaanene maa sættes noget højere end den Rente, hvormed Staten vilde kunne have ladet sig nøje, om de nødvendige Laan — som oprindelig forudsat — i hele deres Udstrækning skulde udrædes af Statskassen. Denne Følge af Kreditforeningernes Benyttelse efter Planen har man anset det for fornødent at afbøde“ — saa søger man til, at ogsaa bortset herfra, anser Flertallet det for nødvendigt, at der ydes Hjælp af Staten til Landarbejderen; men denne Støtte er allerede ydet ved Folketingsflertallets Forslag om Rentens Nedsættelse fra Kommissionens 3 $\frac{1}{4}$ til 3 pCt. Det fremgaar altsaa heraf, at Husmandskreditforeningens Mellemkomst og den deraf følgende Fordyrelse af Pengene for de paagældende har